

REFERAT kontaktforum psykiatriområdet d. 19-11-2014

Mødedato Onsdag d. 19. november 2014 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 507, Børnepsykiatrisk afsnit Viborg, Søndersøparken 15, 8800 Viborg.

Indholdsfortegnelse

Præsentation af Skolebørnsafsnit Herning-Viborg, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center.....	3
Godkendelse af referat fra sidste møde.....	5
Ventelisterne i psykiatrien i Region Midtjylland.....	7
Status på arbejdet med ny fælles regionsdækkende model for pårønderrådgivning.....	9
Orientering om aftale om satspuljen for psykiatriområdet 2015-2018.....	11
Rapport om brugerstyrede senge.....	14
Orientering om information om ECT-behandling.....	17
Gensidig orientering.....	20

Punkt 1: Præsentation af Skolebørnsafsnit Herning-Viborg, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center

1-00-2-09

Præsentation af Skolebørnsafsnit Herning-Viborg, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center

Sagsfremstilling

Mødet i det regionale kontaktforum på psykiatrimrådet afholdes den 19. november 2014 hos Skolebørnsafsnit Herning-Viborg, Sønderøparken 15, 8800 Viborg.

Mødet afholdes i mødelokale 507 (2. etage). Der er mulighed for parkering ved hovedindgangen.

Afsnitsledelsen giver en præsentation af det nye Skolebørnsafsnit Herning-Viborg efterfulgt af en rundvisning i afsnittet.

Skolebørnsafsnit Herning-Viborg

Pr. 1. august 2014 er der etableret et nyt fælles skolebørnsafsnit for Herning og Viborg.

I Herning er der et alment børnepsykiatrisk ambulatorium for skolebørn i alderen 7-13 år. Afsnittet tilbyder udredning og behandling for børnepsykiatriske tilstande af forskellig art med hovedvægt på ADHD og Autisme Spektrum Forstyrrelse, psykotiske reaktioner og angst.

I Viborg er der et ambulatorium og et døgnafsnit for skolebørn i alderen 7-13 år.

Sengeafsnittet har ni døgnpladser, og der er tilknyttet cirka 350 børn til ambulatoriet. Afsnittet tilbyder udredning og behandling for børnepsykiatriske tilstande af forskellig art med hovedvægt på ADHD og Autisme Spektrum Forstyrrelser.

BESLUTNING

Det regionale kontaktforum på psykiatrimrådet fik en præsentation af Skolebørnsafsnittet Herning-Viborg efterfulgt af en rundvisning i afsnittet.

Tilde Bork var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Godkendelse af referat fra sidste møde

1-00-2-09

Bilag

Referat fra møde i psykiatrimøde 081014

Godkendelse af referat fra sidste møde

RESUME

Godkendelse af referat fra mødet den 8. oktober 2014 i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.

DET INDSTILLES,

at referatet godkendes.

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra mødet den 8. oktober 2014 i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.

BESLUTNING

Referatet ble godkendt.

Tilde Bork var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Ventelisterne i psykiatrien i Region Midtjylland

1-00-2-09

Bilag

Ventelister i psykiatrien pr. 31. oktober 2014

Ventelisterne i psykiatrien i Region Midtjylland

RESUME

På mødet orienteres om ventelisterne i voksenpsykiatrien og i børne- og ungdomspsykiatrien i Region Midtjylland.

DET INDSTILLES,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På mødet i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet den 8. oktober 2014 blev der efterspurgt mere uddybende oplysninger om ventelisterne inden for voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien i Region Midtjylland.

Den nyeste ventelisteopgørelse pr. 31. oktober 2014 vedlægges.

På mødet vil sygeplejefaglig direktør Claus Graversen orientere nærmere om ventelisterne.

BESLUTNING

Sygeplejefaglig direktør Claus Graversen holdt et oplæg om ventelisterne i psykiatrien i Region Midtjylland, hvor han bl.a. gennemgik, hvordan ventelisterne konkret opgøres.

Det regionale kontaktforum vedrørende psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning, idet det blev aftalt, at der på et kommende møde tages en temadrøftelse om forberedelserne vedrørende implementeringen af skærpsels af udrednings- og behandlingsretten i psykiatrien pr. 1. september 2015, herunder om de nye satspuljemidler.

Tilde Bork var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 4: Status på arbejdet med ny fælles regionsdækkende model for pårønderrådgivning

1-00-2-09

Status på arbejdet med ny fælles regionsdækkende model for pårørenderådgivning

RESUME

Der gives en orientering om status på arbejdet med en ny fælles regionsdækkende model for pårørenderådgivning i Region Midtjylland.

DET INDSTILLES,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Gennem en del år har der eksisteret et tilbud for pårørende til sindslidende i de ni vestlige kommuner i Region Midtjylland. Samtidig har Sinds pårørenderådgivning haft tilbud i Aarhus, der har kørt efter en anden model.

Der er i Region Midtjylland igangsat et arbejde med at udvikle en ny fælles regionsdækkende model for rådgivning til pårørende med sindslidelser, så de pårørende får lige muligheder og tilbud i hele regionen.

Der er lige nu en rundtur i gang til alle kommuner i regionen for at høre, hvilke tilbud de allerede har og benytter til pårørende til sindslidende. Der er lavet aftaler om besøg med samtlige kommuner (undtagen Samsø), og indtil nu er der besøgt syv kommuner. På tilsvarende vis vil der blive taget kontakt til bruger- og pårørendeforeningerne med henblik på en dialog om den fremtidige pårørenderådgivning i Region Midtjylland.

Dialogen mellem kommunerne og bruger- og pårørendeforeningerne munder ud i en workshop i januar 2015 med deltagelse af alle interessenter om den fremtidige model for pårørenderådgivning i regionen.

Efterfølgende nedsættes der en arbejdsgruppe med repræsentanter fra kommuner og foreninger, som på baggrund af inputtene fra rundturen og workshopen, vil udarbejde forslag til en ny model for en fælles regionsdækkende pårørenderådgivning.

Forslaget til en ny model for en fælles regionsdækkende pårørenderådgivning vil efterfølgende komme til høring i styregruppen for voksenpsykiatri.

Processen med formulering af den nye model forventes at tage ca. ½ år, og efterfølgende er der implementering af den nye model, hvilket betyder, at den nye model forventes taget i brug i 2016.

De eksisterende to modeller videreføres i 2015, indtil den nye model kan træde i stedet.

BESLUTNING

Der blev på mødet orienteret om den aktuelle status på arbejdet med at etablere en ny fælles regionsdækkende pårørenderådgivning. Der er pt. møder med kommunerne i regionen med henblik på at afklare om der kan etableres en fælles model for pårørenderådgivning, hvor kommunerne deltager.

Fra bruger- og pårørenderepræsentanterne blev der udtrykt tilfredshed med, at de eksisterende to modeller videreføres i 2015, indtil den nye model kan træde i stedet.

Tilde Bork var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 5: Orientering om aftale om satspuljen for psykiatriområdet 2015-2018

1-00-2-09

Bilag

Satspuljeaftale for psykiatrien for 2015-2018

Orientering om aftale om satspuljen for psykiatriområdet 2015-2018

RESUME

Regeringen indgik den 20. juni 2014 aftale med satspuljepartierne om satspuljen 2015-2018 for psykiatriområdet. Der er for aftaleperioden afsat i alt 2,2 mia. kr. til fem overordnede indsatsområder. Det drejer sig om 1. Mere kapacitet af høj kvalitet, 2. Flere og bedre kompetencer i psykiatrien, 3. En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter, 4. Tværfaglig indsats i børne- og ungdomspsykiatrien og 5. Reservation til psykiatri.

DET INDSTILLES,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 20. juni 2014 indgik regeringen og satspuljepartierne aftale om fordeling af satspuljemidlerne på psykiatriområdet.

Baggrund

Satspuljen er en pulje under Finansministeriet, der hvert år dannes af midler fra den automatiske regulering af overførselsindkomster, som overstiger to procent. Midlerne anvendes til initiativer, der har til formål at forbedre vilkårene for svage og udsatte grupper samt personer på overførselsindkomst. Finansministeren oplyser hvert år størrelsen af satsreguleringsprocenten og størrelsen af puljebeløbet. Satspuljen fordeles mellem ministerier og områder ved forhandling og aftale mellem regeringen og satspuljepartierne. Satspuljerne er som regel midlertidige.

Satspuljeaftalen for psykiatriområdet 2015-2018

Partierne bag satspuljeaftalen har for perioden 2015-2018 afsat i alt 2,2 mia. kr. til følgende overordnede indsatsområder:

1. Mere kapacitet af høj kvalitet (i alt 1,1 mia. kr. i aftaleperioden, herefter 300 mio. kr. årligt permanent).
2. Flere og bedre kompetencer i psykiatrien (200 mio. kr.).
3. En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter (700 mio. kr.).
4. Tværfaglig indsats i børne- og ungdomspsykiatrien (50 mio. kr.).
5. Reservation til psykiatri (150 mio. kr.).

Herudover er det aftalt, at sikkerheden for patienter og personalet i psykiatrien skal øges. Der henvises i aftalen til de 50 mio. kr. årligt fra 2014, der blev afsat på Finanslov 2014 til det formål at nedbringe tvang i psykiatrien med det halve. Midlerne skal anvendes til at indgå partnerskaber med regionerne. På udvalgets møde den 10. september 2014 blev der orienteret om, at Region Midtjylland har fremsendt en partnerskabsaftale til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse om nedbringelse af tvang i regionen.

Det er endvidere aftalt, at der skal ske en systematisk inddragelse af patienter og pårørende i behandlingsindsatsen. Der henvises til sidste års satspuljeaftale, hvor der blev afsat 9,6 mio. kr. i perioden 2014-2017 til udvikling og implementering af et koncept til pårørendeinddragelse.

Det er desuden aftalt, at der i 2014 nedsættes en faglig ekspertgruppe, der skal kortlægge årsagerne til stigningen i antallet af retspsykiatriske patienter og udviklingen i indsatserne.

Endelig er det aftalt, at der skal ske en årlig monitorering og opfølgning på satspuljeaftalen, hvor regionerne enkeltvis redegør for den konkrete anvendelse af midlerne samt giver en årlig status for realisering af de konkrete indsatser, der følger af aftalen.

Til puljerne "Mere kapacitet af høj kvalitet", "Flere og bedre kompetencer i psykiatrien" samt "En moderne psykiatri" fordeles midlerne efter bloktilskudsnøglen. Puljen "En moderne psykiatri" fordeles dog også på baggrund af projektansøgninger fra de enkelte regioner. For puljen "Tværfaglig indsats i børne- og ungdomspsykiatrien" fordeles midlerne efter ansøgning fra regionerne.

BESLUTNING

Der var i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet generel enighed om, at det er positivt, at der i den nye satspuljeaftale for 2015 – 2018 er afsat flere driftsrelaterede midler.

Der var ligeledes enighed om, at det fortsat er et stort problem med de korte ansøgningsfrister til de satspuljer, der skal ansøges om. Den korte ansøgningsfrist giver problemer bl.a. i forhold til den politiske involvering i den konkrete udformning af ansøgningerne og i forhold til at involvere eksterne samarbejdspartnere i projekterne, herunder bruger- og pårørendeorganisationerne.

Der var i den forbindelse en række ideer til en mere proaktiv tilgang til satspuljerne, og det blev aftalt, at administrationen tager initiativ til et møde mellem regionen og bruger- og pårørenderepræsentanter fra det regionale kontaktforum på psykiatriområdet med henblik på at drøfte muligheder for et styrket samarbejde omkring satspuljerne.

Tilde Bork var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Rapport om brugerstyrede senge

1-00-2-09

Bilag

Afrapportering til Sundhedsstyrelsen vedr. de brugerstyrede senge

Rapport om brugerstyrede senge

RESUME

Michael Maahr (LAP Midtjylland) har anmodet om, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet får en orientering om en netop udarbejdet statusrapport vedrørende brugerstyrede senge, der er sendt til Sundhedsstyrelsen.

DET INDSTILLES,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Michael Maahr (LAP Midtjylland) har anmodet om, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet får en orientering om en netop udarbejdet statusrapport vedrørende brugerstyrede senge, der er sendt til Sundhedsstyrelsen.

Om de brugerstyrede senge

Region Midtjylland modtog i juli 2013 tilsagn om 11,2 mio. kr. til etablering af fem brugerstyrede senge i Region Midtjylland, samt 532.500 kr. til efteruddannelse og kompetenceudvikling i relation til projektet.

De fem brugerstyrede senge er placeret i Aarhus Universitetshospital, Risskov fordelt på:

- Afd. M, som modtager patienter med organiske psykiske lidelser, misbrugsrelaterede lidelser, autisme, Asperger og ADHD, samt oligofrene med psykisk sygdom. Desuden har Afd. M modtagelsen for alle afdelingerne.
- Afd. P, som modtager patienter med skizofreni og psykoser.
- Afd. Q, som modtager patienter med affektive lidelser, angst og personlighedsforstyrrelser.

Afd. M har en seng, mens Afd. P og Q har hver to senge. Afd. P's senge er på samme sengeafsnit, mens Afd. Q's senge er placeret på to forskellige sengeafsnit.

Der er etableret fem nye senge i tilknytning i de eksisterende sengeafsnit. Placeringen af de brugerstyrede senge i eksisterende sengeafsnit betyder helt overordnet, at de patienter, som gør brug af de brugerstyrede senge:

- vil få det samme tilbud som almindeligt indlagte patienter,
- vil blive mødt af medarbejdere, som er specialiseret i forhold til deres diagnose, og
- vil blive mødt af medarbejdere, som kender og er kendt af patienten.

De brugerstyrede senge kom i drift mellem 1. januar 2014 og 1. marts 2014. Den første statusrapport er fremsendt til Sundhedsstyrelsen. Statusrapporten er vedlagt som bilag.

Det fremgår af rapporten, at der er 92 patienter, der indtil 1. oktober 2014 har fået kontrakt på en brugerstyret seng. Den første fik kontrakt i december 2013, mens den sidste har fået i september 2014. Derfor er det samlet set svært at sige noget om effekten af de brugerstyrede senge endnu.

Men det der kan ses er, at kun 43 af de 92 patienter har gjort brug af deres mulighed for indlæggelse i en brugerstyret seng. Hvorvidt nogle af de 49, som ikke har gjort brug af muligheden for indlæggelse i en brugerstyret

seng, har været indlagt i en almindelig seng i perioden er ikke undersøgt.

I forbindelse med statusrapporten er der trukket data på patienternes indlæggelsesmønster to år forud for, at de har fået kontrakt på en brugerstyret seng. Det viser sig, at de 92 patienter tilsammen har været indlagt i 40 år i den to-årige periode svarende til 20 sengepladser på årsbasis. Efter indgåelse af kontrakt har de samlet haft henholdsvis 453 sengedage i en brugerstyret seng og 2.352 senge i en ikke brugerstyret seng.

Der er dog meget stor forskel på, hvor længe den enkelte patient har haft kontrakt, og derfor er det ikke muligt endnu at sige noget om effekten. Det vil kræve en analyse af den enkelte patients indlæggelsesmønster.

Erfaringerne indtil nu tyder endvidere på, at:

- patienterne er meget glade for tilbuddet.
- patienter med psykoser profiterer rigtig godt af tilbuddet om en brugerstyret seng, mens specielt Q's patienter (med bipolære lidelser) ofte kommer så sent, at de ikke kan nøjes med de fem dage i en brugerstyret seng.
- personalet synes, det er rigtigt spændende at samarbejde med patienterne på en ny måde.

BESLUTNING

Region Midtjylland har etableret fem brugerstyrede senge i psykiatrien. Sengene er placeret i afdeling M, P og Q på Aarhus Universitetshospital Risskov. De brugerstyrede senge kom i drift mellem 1. januar 2014 og 1. marts 2014.

Der er nu udarbejdet den første statusrapport om erfaringerne med de brugerstyrede senge. Erfaringerne indtil nu tyder bl.a. på, at:

- patienterne er meget glade for tilbuddet.
- patienter med psykoser profiterer rigtig godt af tilbuddet om en brugerstyret seng, mens specielt Q's patienter (med bipolære lidelser) ofte kommer så sent, at de ikke kan nøjes med de fem dage i en brugerstyret seng.
- personalet synes, det er rigtigt spændende at samarbejde med patienterne på en ny måde.

På grund af den relativt korte periode, som projektet har været i gang, er det endnu for tidligt at sige noget om, hvorvidt projektet betyder færre sengedage samlet set.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet tog orienteringen til efterretning, idet det blev aftalt, at forummet på et kommende møde besøger en af de afdelinger, hvor der er brugerstyrede senge, for at høre om erfaringerne med projektet.

Tilde Bork var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Orientering om information om ECT-behandling

1-00-2-09

Bilag

Notat om information om ECT- behandling

Informationsfolder vedr. ECT, Regionspsykiatrien Vest

Informationsfolder vedr. ECT, Regionspsykiatrien Silkeborg

Informationsfolder vedr. ECT, Regionspsykiatrien Horsens

Informationsfolder vedr. ECT, Regionspsykiatrien Viborg

Informationsfolder vedr. ECT, Regionspsykiatrien Randers

Informationsfolder vedr. ECT, AUH Risskov

Orientering om information om ECT-behandling

RESUME

Knud Kristensen (Sind) har anmodet om, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet får en orientering om, hvordan patienter og pårørende informeres om risikoen ved ECT-behandling.

DET INDSTILLES,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Knud Kristensen (Sind) har anmodet om, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet får en orientering om, hvordan patienter og pårørende orienteres om risikoen for bivirkninger ved ECT-behandling.

Knud Kristensen har i henvendelsen anført følgende:

"Der har i pressen været historier fremme om effekten af ECT-behandling. Her har der været historier om bivirkninger i form af massive hukommelsestab.

Det er usikkert, om hukommelsestab er et resultat af behandlingen eller af den bagvedliggende depression.

Hvordan informeres patienterne forud for ECT-behandlingen om risikoen for bivirkninger?

Jeg er især optaget af, at såvel patienter som pårørende har hævdet, at de ikke er blevet informeret om risikoen for sådanne bivirkninger."

Der foreligger en undersøgelse af patienttilfredsheden efter ECT-behandlinger foretaget på Aarhus Universitetshospital, Risskov i 2003. Undersøgelsen viste, at patienterne generelt var tilfredse med den indflydelse, de eller deres pårørende havde på beslutningen om anvendelsen af ECT, men flere efterlyste dog bedre information forud for behandlingen.

Undersøgelsen viste, at 94 % af patienterne alt i alt var tilfredse med behandlingen samt, at ca. tre ud af fire ville vælge at modtage behandling igen, såfremt situationen påkrævede det.

I kandidatspecialet "Depressive patienters oplevelse af at modtage ECT" fra Afdeling for sygeplejevidenskab, Institut for folkesundhed ved Aarhus Universitet, er der i 2009 lavet et feltstudie, hvor undersøgelsen fra 2003 gentages og medtages som en del af undersøgelsen. Undersøgelsen viser igen stor patienttilfredshed, men fortsat et behov for bedre information omkring behandlingen, herunder bivirkninger.

Der foreligger retningslinjer i e-Dok for samtlige afdelinger i psykiatrien i Region Midtjylland, som beskriver forberedelse til ECT-behandlinger, herunder at der informeres om behandlingen, samt at der udleveres skriftlig information. Hver afdeling har deres egen informationspjece til brugere og pårørende om ECT-behandling. Informationsfolderne er vedlagt.

Administrationen har i forbindelse med henvendelsen om ECT-behandling rettet henvendelse til Regionspsykiatrierne i Randers og Vest samt til Aarhus Universitetshospital, Risskov med en række uddybende spørgsmål vedrørende information om ECT-behandling. Der vedlægges en oversigt over spørgsmålene og svar.

Der er i handleplan for patientinformation planlagt udarbejdelse af en pjece om ECT-behandling. Forfatterne er endnu ikke udpeget af professorforum, men ifølge tidsplanen færdiggøres pjecen i løbet af 2015.

BESLUTNING

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet konstaterede, at der bliver givet information til patienter og

pårørende om ECT-behandlingen forud for behandlingen igangsættes.

Der var i forummet en drøftelse af, hvordan denne information – primært den mundtlige information – fremadrettet kan styrkes, så patienterne og de pårørende i videst muligt omfang oplever at have fået den rette information. Det blev aftalt, at administrationen arbejder med denne problemstilling, og at kontaktforummet på et senere møde får en orientering om dette arbejde.

Tilde Bork var fohindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 8: Gensidig orientering

1-00-2-09

Gensidig orientering

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Forsøg med bæltefri afsnit i Afd. P, Aarhus Universitetshospital Risskov

Sundhedsstyrelsen har netop godkendt et satspuljeprojekt med bæltefrit psykoseafsnit (P4) ved Aarhus Universitetshospital Risskov. Projektet er under opstart og vil løbe frem til udgangen af 2017.

BESLUTNING

Sygeplejefaglig direktør Claus Graversen orienterede om, at Sundhedsstyrelsen netop har godkendt et satspuljeprojekt med bæltefri psykoseafsnit (P4) ved Aarhus Universitetshospital Risskov. Projektet er under opstart og vil løbe frem til udgangen af 2017. Det blev aftalt, at det regionale kontaktforum på psykiatriområdet på et kommende møde besøger Afsnittet for at høre om erfaringerne med projektet.

Knud Kristensen orienterede om, at en række bruger- og pårørendeorganisationer har søgt midler til et fælles projekt om brugernetværk inden for peer-to-peer puljen.

Knud Kristensen orienterede desuden om, at der på landsplan er igangsat et arbejde med at formulere en national forskningsstrategi for psykiatrien.

Anne Margrethe Gad Jørgensen orienterede om, at Sinds pårønderådgivning har fået ny leder.

Ralph Jørgensen orienterede om, at Ebbe Henningsen er trådt tilbage som formand for Bedre Psykiatri og erstattet af Birgit Elgaard.

Tilde Bork var fohindret i at deltage i sagens behandling.